

Populärvetenskaplig sammanfattning för projekt finansierat av Ekhagastiftelsen

Populärvetenskaplig sammanfattning ska lämnas inom 2 månader efter anslag har beviljats.

Diarienummer:	2025-215
Projekttitel:	Täckodling som ett verktyg för bättre produktion av virusfri ekologisk sättpotatis
Anslagsmottagare:	Institutionen för växtskyddsbiologi, SLU Box 190, 234 22 Lomma
Projektledare/Kontaktperson:	Svante Resjö
Projektstart:	2026-01-01
Projektslut:	2027-12-31
Totalt av Ekhagastiftelsen beviljade medel:	960 000 SEK

Sammanfattning: (200 - 300 ord)

Virus kan orsaka stora skördeföruster för potatisodlare. Problemen är störst för odlare av utsädespotatis, som inte får ha mer än 0,5% knölar med virusmitta för att utsädet ska få högsta kvalitetsklass.

Det finns inget sätt att bekämpa virusen när potatisplantan väl har blivit smittad. I stället bekämpar man bladlössen som sprider virus från planta till planta. Standardmetoden är besprutning med mineralolja och insektsgifter. En alternativ metod är att sprida ut halm på marken innan potatisen kommer upp. Bladlössen använder synen för att navigera och halmen förvirrar bladlössen och gör det svårare för dem att hitta potatisen. Denna metod har bland annat testats i Finland där den gav lovande resultat, och vi vill testa detta under svenska förhållanden.

Dessutom vill vi utforska olika sätt att göra metoden mer praktiskt användbar. De metoder som har testats tidigare och som vi har använt i våra pilotförsök bygger på att man använder halm från förra året som lagrats och sedan sprids på potatisfältet, vilket kräver lagringsutrymme och arbete. En alternativ metod är att använda färskt växtmaterial från en gröda som odlats på platsen. Vi har gjort pilotförsök som tyder på att en sådan marktäckning också kan vara effektiv i en potatisodling.

Till sist vill vi även studera olika metoder för potatisodling med marktäckning. Idag odlas potatis alltid med kupning. Kupningen skyddar potatisen från solljus och fungerar även som en mekanisk ogrärensning. Om man kunde använda marktäckning i stället för kupning skulle man kunna marktäcka på ett enklare sätt och minska tiden man kör i fälten, vilket skulle minska miljöpåverkan.